

Sygn. akt *I ACa 898/17*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 stycznia 2020 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Mikołaj Tomaszewski

Sędziowie: Jacek Nowicki

Ewa Staniszevska

Protokolant: st. sekr. sąd. Sylwia Stefańska

po rozpoznaniu w dniu 14 stycznia 2020 r. w Poznaniu

na rozprawie

sprawy z powództwa **K. M. (1)**

przeciwko **(...) Bank (...) S.A. w W. (uprzednio Bank (...) S.A. we W.)**

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu

z dnia 10 maja 2017 r. sygn. akt XII C 2373/15

1. **oddala apelację;**

2. **przyznaje adwokatowi M. W. oraz radcy prawnemu J. S. od Skarbu Państwa (Sąd Apelacyjny w Poznaniu) kwoty po 4.428 zł brutto tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu w postępowaniu apelacyjnym;**

3. **nie obciąża powoda kosztami zastępstwa procesowego pozwanego w postępowaniu apelacyjnym.**

Ewa Staniszevska Mikołaj Tomaszewski Jacek Nowicki

--	--	--

I A Ca 898/17

UZASADNIENIE

Powód K. M. (1) w pozwie skierowanym przeciwko Bankowi (...) S.A. z siedzibą we W. (obecnie S. (...) Bank z siedzibą w W. k. 363-365) wniósł o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w postaci bankowego tytułu egzekucyjnego z dnia 26 października 2010 r. nr (...), zaopatrzonego w klauzulę wykonalności postanowieniem

Sądu Rejonowego w Poznaniu Stare Miasto w P. z dnia 29 grudnia 2010 r. w sprawie XVII Co 7759/10, w zakresie prowadzenia egzekucji z nieruchomości zapisanej KW (...) SR w Wągrowcu oraz zasądzenie kosztów procesu.

W uzasadnieniu twierdził, że kwoty ujawnione w (...) są znacznie zawyżone co do kapitału, który od marca 2009 r. kształtuje się na poziomie 118 000,00 zł, a nie 279 181,28 zł, co z kolei rzutuje na wysokość obciążających go kosztów.

Pozwany wnosząc o oddalenie powództwa zarzucił, że uprzednio w ramach postępowania prowadzonego przez Sąd Okręgowy w Poznaniu pod sygnaturą I C 2492/08 rozpoznane zostało powództwo przeciwegzekucyjne złożone przez K. M. (1) przeciwko Bankowi (...) S.A. dotyczące tytułu wykonawczego opartego na (...) nr (...). Tytuł wykonawczy wskazany w pozwie oznaczony numerem (...) stanowi dalszy tytuł wykonawczy, co oznacza, że obejmuje to samo roszczenie, które zawarte zostało w (...) z dnia 11 września 2003 r., nr (...). W niniejszej sprawie powód nie podnosi żadnej nowej argumentacji.

Wyrokiem z dnia 10 maja 2017 r. Sąd Okręgowy w Poznaniu pozbawił wykonalności dalszy bankowy tytuł wykonawczy wystawiony przez Bank (...) S.A z siedzibą we W. w dniu 26 października 2010 r., oznaczony numerem (...), zaopatrzony klauzulą wykonalności nadaną postanowieniem Sądu Rejonowego Poznań – Stare Miasto w P. z dnia 14 grudnia 2010 r. w sprawie II Co 7759/10 w celu prowadzenia egzekucji z nieruchomości stanowiącej własność dłużnika K. M. (1) położonej w S., gmina (...), dla której Sąd Rejonowy w Wągrowcu prowadzi księgę wieczystą Kw (...), co do kwoty 83 548,39zł (osiemdziesiąt trzy tysiące pięćset czterdzieści osiem złotych trzydzieści dziewięć groszy) tytułem należności głównej a nadto powództwo oddalił.

Orzekając o kosztach sądowych nakazał ściągnąć od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Poznaniu kwotę 3 999,08 zł tytułem części opłaty od pozwu, od której powód była zwolniony.

Nie obciążył powoda kosztami zastępstwa procesowego pozwanego.

Nadto zasądził od Skarbu Państwa – Prezesa Sądu Okręgowego w Poznaniu na rzecz adwokata M. B. kwotę 8 856 zł tytułem kosztów niepłatnej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu.

Jako podstawy rozstrzygnięcia Sąd I instancji powołał następujące ustalenia.

Powód zawarł w dniu 7 sierpnia 1998 r z (...) S.A. w P. (obecnie (...) Bank (...) S.A. z siedzibą we W.) umowę o kredyt długoterminowy na przedsięwzięcie inwestycyjne tworzące nowe stałe miejsca pracy w działalności pozarolniczych w gminach wiejskich oraz miejsko-wiejskich gwarantujących zatrudnienie ludności wiejskiej na kwotę 300 000 zł. W § 5 i 6 umowy strony określiły sposób naliczania oprocentowania od udzielonego kredytu oraz jego wysokość w stosunku rocznym. Spłata kredyt miała następować w miesięcznych ratach, od dnia 30 czerwca 2004 r.

Kredytobiorca nie spłacił w terminie należności kredytowych, w związku z czym Bank w dniu 11 września 2003 r. wystawił (...), w którym stwierdził istnienie zobowiązania na łączną kwotę 399 906,88 zł, w tym z tytułu kapitału na kwotę 202 498,72 zł, z także z tytułu odsetek umownych za okres od 1 kwietnia 2000 r. do 10 września 2003 r. na kwotę 95 294,01 zł i 64 939,94 zł.

W dniu 11 września 2004 r. (w rzeczywistości 2003 r. – k. 111 akt I C 2492/08) Bank (...) S.A we W. wystawił bankowy tytuł egzekucyjny przeciwko K. M. (1), prowadzącemu działalność gospodarczą pod firmą (...) z siedzibą w S. W., stwierdzający istnienie wymagalnego zobowiązania powoda wobec pozwanego z tytułu udzielenia kredytu długoterminowego na przedsięwzięcia inwestycyjne w wysokości 362 732,67 zł z tytułu należności głównej (z czego kapitał stanowił kwotę 202 498,72zł, odsetki za okres od 01 kwietnia 2000 r. do 6 lipca 2001 r. kwotę 95 294,01 zł, odsetki od 6 października 2001 r. do 10 września 2003 r. kwotę 64 939,94 zł); 35 481,14 zł z tytułu odsetek windykacyjnych za okres od 7 lipca 2001 r. do 5 października 2001 r.; 1 693,07zł z tytułu kosztów windykacji, łącznie 399 906,88 zł. (...) został oznaczony numerem (...).

Postanowieniem z dnia 14 stycznia 2005 r. Sąd Rejonowy w Poznaniu, uwzględniając częściowo wniosek Banku, nadał (...) klauzulę wykonalności na kwotę 399 906,88 zł z tym zastrzeżeniem, że całkowita kwota wyegzekwowana na podstawie tego tytułu nie może przekroczyć kwoty 557 599,14 zł.

Na podstawie przedmiotowego tytułu wykonawczego wierzyciel zainicjował postępowanie egzekucyjne przeciwko dłużnikowi prowadzone przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym Poznań Nowe Miasto i W. w P. P. W. pod sygnaturą Km 625/07.

W oparciu o ten tytuł wykonawczy Bank złożył do Komornika wniosek o wszczęcie egzekucji, w trakcie której zajęte zostały nieruchomości powoda.

W kolejnych miesiącach powód prowadził z przedstawicielami Banku pertraktacje w przedmiocie restrukturyzacji zadłużenia. Strony kilkakrotnie ustalały, że Bank umorzy zadłużenie w zakresie odsetek umownych i karnych w razie uiszczenia przez powoda w określonym terminie całkowitej kwoty należności głównej. Powód nie wywiązał się z poczynionych ustaleń, w związku z czym pozwany złożył wniosek o podjęcie zawieszono postępowania egzekucyjnego

W toku postępowania egzekucyjnego powód spłacił część zadłużenia.

Bank od chwili wystawienia (...) naliczał od należności głównej odsetki, które do tej pory nie zostały spłacone.

Pozwem z dnia 18 września 2007 r. K. M. (1) domagał się pobawienia wykonalności opisanego wyżej tytułu wykonawczego. Sprawa toczyła się przed Sądem Okręgowym w Poznaniu pod sygnaturą I C 2492/08.

Prawomocnym wyrokiem z dnia 9 marca 2011 r. Sąd Okręgowy w Poznaniu pozbawił wykonalności bankowy tytuł wykonawczy z dnia 11 września 2003 r. nr (...), zaopatrzony klauzulą wykonalności postanowieniem Sądu Rejonowego w Poznaniu z dnia 14 stycznia 2005 r. w sprawie XVII Co 7498/04, w zakresie należności głównej co do kwoty 83 548,39 zł. Sąd oddalił powództwo w zakresie należności głównej w kwocie 160 188,95 zł, skapitalizowanych odsetek karnych w wysokości 35 481,14zł, kosztów windykacji w kwocie, a także odsetek naliczanych od kwoty należności głównej w wysokości 243 737,34 zł od dnia 11 września 2003 r. Jednocześnie Sąd umorzył postępowanie co do kwoty należności głównej w wysokości 118 995,33 zł wraz z odsetkami w wysokości 13,5% w stosunku rocznym od dnia 11 września 2003 r. albowiem w tym zakresie powód cofnął pozew i zrzekł się roszczenia.

W dniu 26 października 2010 r. pozwany wystawił tytuł wykonawczy przeciwko powodowi, stwierdzający istnienie wymagalnego zobowiązania powoda wobec pozwanego z tytułu udzielenia kredytu długoterminowego na przedsięwzięcia inwestycyjne w wysokości 362 732,67 zł z tytułu należności głównej (z czego kapitał stanowił kwotę 202 498,72 zł, odsetki za okres od 1 kwietnia 2000 r. do 6 lipca 2001 r. kwotę 95 294,01 zł, odsetki od 6 października 2001 r. do 10 września 2003 r. kwotę 64.939,94 zł); 35 481,14 zł z tytułu odsetek windykacyjnych za okres od 7 lipca 2001r. do 5 października 2001 r.; 1 693,07zł z tytułu kosztów windykacji, łącznie 399 906,88zł. (...) został oznaczony numerem (...). Dokument ten został zaopatrzony klauzulą wykonalności postanowieniem Sądu Rejonowego Poznań – Stare Miasto w P. z dnia 14 grudnia 2010r. w sprawie II Co 7759/10 w celu prowadzenia egzekucji z nieruchomości dłużnika położonej w S., gm. (...), dla której Sąd Rejonowy w Wągrowcu prowadzi księgę wieczystą Kw (...).

Opisany wyżej tytuł wykonawczy stanowił podstawę do wszczęcia egzekucji z nieruchomości dłużnika, na podstawie wniosku wierzyciela z dnia 16 grudnia 2014r. Postępowanie egzekucyjne prowadzi Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Wągrowcu P. S. pod sygnaturą Km 7/15. Składając wniosek egzekucyjny pozwany nie domagał się wyegzekwowania kwoty 83 548,39zł w zakresie której pierwszy tytuł wykonawczy został pozbawiony wykonalności. Od czasu, gdy zapadł wyrok Sądu Okręgowego w Poznaniu w sprawie I C 2492/08, powód nie uiszczył żadnych kwot na poczet zobowiązania ani w ramach toczących się postępowań egzekucyjnych prowadzonych przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym Poznań Nowe Miasto i W. w P. P. W. pod sygnaturą Km 625/07, Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Wągrowcu P. S. pod sygnaturą Km 7/15 oraz Km 4/11 (wcześniejsze postępowanie egzekucyjne

z nieruchomości zainicjowane na podstawie drugiego tytułu wykonawczego umorzone na wniosek wierzyciela), ani poza toczącymi się postępowaniami.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Okręgowy wskazał, że żądanie pozbawienia wykonalności dotyczy tytułu wykonawczego nr (...), który odnosi się do tego samego zobowiązania dłużnika wobec Banku i jest ściśle związany z pierwszym tytułem wykonawczym, o którym już orzekano, co nie zmienia faktu, że jest to dokument odrębny stanowiący podstawę do prowadzenia egzekucji z nieruchomości dłużnika.

W konsekwencji powództwo opozycyjne K. M. (2) okazało się uzasadnione co do kwoty 83 548,39 zł z tytułu należności głównej, albowiem wierzytelność w tej części wygasła i Sąd na podstawie art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. pozbawił wykonalności także tytuł wykonawczy z dnia z dnia 26 października 2010 r. nr (...), zaopatrzony w klauzulę wykonalności Sądu Rejonowego w Poznaniu Stare Miasto w P., z dnia 29 grudnia 2010 r. w sprawie XVII Co 7759/10, w zakresie prowadzenia egzekucji z nieruchomości SR w Wągrowcu KW (...), w zakresie należności głównej w wysokości 83 548,39 (pkt 1 wyroku).

W ocenie Sądu jednak fakt, że w sprawie I C 2492/08 zapadł prawomocny wyrok pomiędzy tymi samymi stronami ma istotne znaczenie z uwagi na treść art. 365 § 1 kpc, który stanowi, że orzeczenie prawomocne wiąże nie tylko strony i sąd, który je wydał, ale również inne sądy i inne organy państwowe, a w wypadkach w ustawie przewidzianych także inne osoby. W konsekwencji wszystkie wymienione podmioty muszą liczyć się z wydanym orzeczeniem, nie mogą go ani zmieniać, ani podejmować działań nie uwzględniających tego orzeczenia.

Okoliczność powyższe dla niniejszego postępowania ma bardzo istotne znaczenie. Żadna ze stron niniejszego procesu nie może podważać przedmiotowego rozstrzygnięcia, które jest prawomocne. W postępowaniu I C 2492/08 Sąd Okręgowy prawomocnie przesądził, że brak jest podstaw do pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego ponad kwotę 83.548,39zł (tylko w tym zakresie zobowiązanie zostało przez powoda wykonane). W niniejszym postępowaniu powód nie mógł podnosić, że to rozstrzygnięcie jest błędne, a wierzyciel został zaspokojony w szerszym zakresie chyba, że powołałby się na okoliczności zaistniałe po wydaniu wyroku w sprawie I C 2492/08. Pozwany natomiast nie był władny skutecznie podważyć ustalenia, że powód zaspokoił roszczenie do kwoty 83 548,39zł.

Od wyroku tego apelację - w części oddalającej powództwo, por. oświadczenie powoda na rozprawie z dnia 2.10.2018r. - wniósł powód zarzucając zaskarżonemu wyrokowi naruszenie:

1. art. 328 § 2 k.p.c. w zw. z art. 233 § 1 k.p.c. poprzez nie rozpoznanie istoty sprawy, to jest zaniechanie zbadania, materialnej podstawy żądania pozwu, nie przeprowadzenie dowodów ze wszystkich wnioskowanych dowodów i dokumentów przez powoda, pozbawienie powoda zajęcia stanowiska przez dopuszczenie go, jako przesłuchiwanej strony, pozbawienia powoda w ten też sposób możliwości zadawania pytań stronie pozwanej i do ustalenia prawdy co faktycznych zobowiązań powoda, odsetek i braku zasadności innych kosztów od roku 1998 do 2000 r., od 2000 r. do 2003 r. i co za tym idzie za kolejne lata, aż do dnia dzisiejszego.

2. art. 231 k.p.c. i art. 233 § 1 k.p.c. poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów i wyprowadzenie i oparcie się jedynie na oświadczeniach strony pozwanej, wniosków, które z tych oświadczeń wynikać nie mogły i nie powinny bez przedstawienia przez stronę pozwaną dokładnej historii kredytowej i historii rachunku bankowego powoda w oparciu o zapisy ksiąg rachunkowych i dokumentów księgowych banku. Sąd nie domagał się od strony pozwanej o udokumentowanie podstaw wystawionych kwot w kolejnych (...), które skutkowały co najmniej od maja 2007 r. do kwietnia 2017 r. prowadzeniem nieuzasadnionych co do kwot postępowań egzekucyjnych w tym w sumie trzech licytacji z majątku powoda.

3. art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 65 § 1 k.c. poprzez przekroczenie dyrektywy swobodnej oceny dowodu w postaci (...) i oświadczeń strony pozwanej,

4. braku zastosowania art. 58 § 1 k.c. i inne w sytuacji, gdy wszystkie okoliczności, biorąc pod uwagę, że w banku (...) S.A., zatrudnione od zawsze były osoby z odpowiednimi kwalifikacjami i wykształceniem i co za tym idzie z

pełną zawodową i instytucjonalną odpowiedzialnością za tworzenie dokumentów roszczeniowych w tym (...), jako podstaw do dochodzenia kwot, w tym też tych wobec powoda, potwierdziły taką konieczność, stosując się do logiki procesowej i podstawowych działań arytmetycznych, bezsprzecznym faktem jest, ze strony banku (...) S. A. doszło do celowego działania, mającego na celu doprowadzenia na majątku powoda i doprowadzenie do nieuzasadnionego wzbogacenia się przez (...) S.A. kosztem powoda. Kwoty zawarte w (...) były i są w dalszym ciągu zawyżone, bowiem biorąc pod uwagę uznanie poprzez stronę pozwaną kwoty 118 000,00 zł. Jako kwoty należności głównej pozostałe żądania pieniężne (...) S.A. wynikające z ich (...) musiały i muszą być nadal również nieprawdziwe. Nadto tworzenie dodatkowych kosztów, naliczanie odsetek od odsetek, jak i używanie pojęć nie funkcjonujących w prawie bankowym i nie wyartykułowania przez stronę pozwaną, czasookresów naliczania dodatkowych obciążeń wobec powoda wymagało zastosowania przez Sąd art. 58 § 1 k.c. i innych.

5. odmowy i braku rozpoznania w większości wniosków, i w tym szczególnie nie powołanie do oceny bezsprzecznie błędnych kwot, właściwego bieglego sądowego tzn. z dziedziny rachunkowości i prawa bankowego .

6. nadto mając na uwadze wszelkie orzecznictwo TK i SN w zakresie (...) i stosowania przepisów procesowo-bankowych w tym zagadnienia przedawnienia po latach 3 (...) zarzucił w/w wyrokowi brak właściwej oceny i w tym zakresie.

W konsekwencji wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania I instancji.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

Nietrafny okazał się zarzut naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. w zw. z art. 233 § 1 k.p.c. poprzez nie rozpoznanie istoty sprawy.

O skutecznym postawieniu zarzutu naruszenia art. 328 § 2 kpc można mówić jedynie wówczas, kiedy treść sporządzonego uzasadnienia całkowicie uniemożliwia sądowi drugiej instancji ocenę wywodów Sądu pierwszej instancji, które doprowadziły do wydania orzeczenia (wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 30 kwietnia 2015r. IACa 1067/14) tzn., gdy uzasadnienie wyroku poddanego kontroli instancyjnej jest sporządzone w sposób wadliwy lub nie zawiera danych pozwalających stwierdzić czy prawo materialne i procesowe zostały przez sąd niższej instancji prawidłowo zastosowane (vide: wyroki Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 27 stycznia 2016r. V ACA 481/16 wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 20 października 2015r. IACa 456/15.), gdy braki uzasadnienia w zakresie poczynionych ustaleń faktycznych i oceny prawnej są tak znaczne, że okoliczności determinujące wydanie orzeczenia pozostają nieujawnione, bądź są co prawda ujawnione, lecz w sposób uniemożliwiający poddanie ich ocenie instancyjnej. Tymczasem uzasadnienie sporządzone przez Sąd Okręgowy zawiera ustalenia faktyczne, wskazanie tych dowodów, które przyjęte zostały za wiarygodne, jak i materiału, któremu Sąd odmówił wiarygodności, z jednoczesnym określeniem przyczyn takiej jego oceny. Ponadto Sąd pierwszej instancji podał na podstawie których przepisów zapadło rozstrzygnięcie odzwierciedlając w uzasadnieniu subsumcję stanu faktycznego. Same ustalenia, jak i rozważania poddają się kontroli instancyjnej. Tym samym, zdaniem Sądu Apelacyjnego, brak było przesłanek do przyjęcia, że w niniejszej sprawie zachodzi podstawa do przypisania Sądowi Okręgowemu uchybienia treści art. 328 § 2 k.p.c.

Nie zachodzi także naruszenie art. 233 § 1 kpc. Przepis ten dotyczy oceny dowodów. Jego naruszenie może polegać na przyznaniu lub odmowie przyznania przez sąd, w następstwie naruszenia zasady swobodnej oceny, określonego dowodowi wiarygodności lub mocy dowodowej.

Takich zarzutów skarżący nie stawia i nie wskazuje na czym polegać miała niewłaściwa jego zdaniem ocena materiału dowodowego.

Art. 233 § 1 kpc reguluje jedynie kwestię oceny wiarygodności i mocy (wartości) dowodowej przeprowadzonych w sprawie dowodów, a nie poczynionych ustaleń faktycznych, czy wyprowadzonych z materiału dowodowego wniosków.

Skarżący zarzuca naruszenie art. art. 328 § 2 k.p.c. w zw. z art. 233 § 1 k.p.c. poprzez nie rozpoznanie istoty sprawy.

Wskazane przepisy nie dotyczą tymczasem nierozpoznania istoty sprawy.

Do nierozpoznania istoty sprawy dochodzi wówczas, gdy rozstrzygnięcie sądu pierwszej instancji nie odnosi się do tego, co było przedmiotem sprawy, gdy zaniechał on zbadania materialnej podstawy żądania albo oceny merytorycznych zarzutów strony, bezpodstawnie przyjmując, że istnieje przesłanka materialnoprawna lub procesowa unicestwiająca roszczenie.

Taka sytuacja w sprawie nie zachodzi bowiem Sąd Okręgowy po przeprowadzeniu postępowania dowodowego oddalił powództwo w części, wobec przyjęcia, że powód nie wykazał w tym zakresie zasadności swego roszczenia.

Nie może to być utożsamiane ze stwierdzeniem materialnoprawnej lub procesowej przesłanki unicestwiającej roszczenie.

Odnosząc się do zarzutów naruszenia art. 231 k.p.c. i art. 233 § 1 k.p.c. poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów i wyprowadzenie i oparcie się jedynie na oświadczeniach strony pozwanej, wniosków, które z tych oświadczeń wynikać nie mogły i nie powinny bez przedstawienia przez stronę pozwaną dokładnej historii kredytowej i historii rachunku bankowego powoda w oparciu o zapisy ksiąg rachunkowych i dokumentów księgowych banku oraz art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 65 § 1 k.c. poprzez przekroczenie dyrektywy swobodnej oceny dowodu w postaci (...) i oświadczeń strony pozwanej, należy wskazać, że zarzuty te nie zasługują na uwzględnienie.

Gołosłowne są bowiem twierdzenia apelacji kwestionujące moc dowodową i wiarygodność dokumentów, które brał pod uwagę Sąd Okręgowy przy ustalaniu stanu faktycznego.

Skarżący nie wskazał przy tym w jaki sposób miał zostać naruszony art. 65 § 1 kc odnoszący się do wykładni oświadczeń woli i jakich oświadczeń miało dotyczyć zarzucane naruszenie.

Podobnie zarzut naruszenia art. 58 § 1 kc opiera się w istocie na niczym nie udokumentowanych twierdzeniach środka odwoławczego jakoby ze strony pozwanego doszło do celowego działania, mającego na celu doprowadzenia na majątku powoda i doprowadzenie do nieuzasadnionego wzbogacenia się przez (...) S.A. kosztem powoda.

Jednocześnie skarżący nie wskazał jaka czynność prawna ma być nieważna i nie wykazał przesłanek takiej nieważności.

Skarżący w żaden sposób nie uzasadnił też swojego stanowiska odnośnie do braku właściwej oceny przez Sąd Okręgowy „zagadnienia przedawnienia po latach 3 (...).

Z ustaleń Sądu Okręgowego wynika tymczasem, że niezwłocznie po wystawieniu (...) pozwany wszczął na jego podstawie postępowanie egzekucyjne, a powód, mimo że spłacił część zadłużenia(uznając w ten sposób roszczenie pozwanego), to jednak nie wywiązał się z ustaleń stron dotyczących umorzenia zadłużenia w zakresie odsetek w przypadku uregulowania przez powoda należności głównej.

Nie sposób zatem uznać, że doszło do przedawnienia roszczenia pozwanego.

Co jednak najistotniejsze, skarżący w ogóle nie odnosi się do argumentacji Sądu Okręgowego akcentującej fakt, że wysokość zadłużenia powoda względem pozwanego była już przedmiotem badania w poprzednio zawisłej między stronami sprawie o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności.

Jak słusznie wskazał Sąd Okręgowy ustalenia prawomocnego wyroku wydanego w powołanej sprawie są z mocy art. 365 § 1 kpc wiążące w sprawie niniejszej, dotyczącej dalszego tytułu wykonawczego wystawionego w celu prowadzenia

egzekucji z nieruchomości dłużnika położonej w S., gm. (...), dla której Sąd Rejonowy w Wągrowcu prowadzi księgę wieczystą Kw (...).

Apelujący nie kwestionuje przy tym, że od czasu wydania prawomocnego wyroku w sprawie IC 2492/08 nie dokonał żadnej wpłaty na poczet zadłużenia.

Odnosnie do twierdzeń środka odwoławczego dotyczącego pominięcia przez Sąd Okręgowy wniosków dowodowych należy wskazać, że Sąd Okręgowy pominął jedynie dowód z przesłuchania powoda, który nie stawiał się na rozprawę i nie usprawiedliwił swego niestawiennictwa zaświadczeniem lekarza sądowego.

Nadto dowód z przesłuchania stron przesłuchania stron ma charakter fakultatywny, subsydiarny i symetryczny. Jego przedmiotem są wyłącznie niewyjaśnione fakty istotne dla rozstrzygnięcia sprawy. Sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia tego dowodu, jeżeli wszystkie istotne dla sprawy okoliczności zostały wyjaśnione, tak jak to ma miejsce w niniejszej sprawie.

Pełnomocnik powoda złożył wprawdzie zastrzeżenie z powołaniem się na treść art. 162 kpc odnośnie do oddalenia wniosku o przesłuchanie powoda, ale zastrzeżenie to nie może być uznane za skutecznie złożone.

Z treści art. 162 k.p.c. wynika wprost, że strona ma zwrócić uwagę sądowi na uchybienie przepisom postępowania. Oznacza to, że nie jest wystarczające zwrócenie się do sądu o zaprotokołowanie, że strona zgłasza i wnosi o wpisanie zastrzeżenia do protokołu. Zastrzeżenie będzie skuteczne, jeżeli strona wskaże przepisy, które sąd, jej zdaniem, naruszył (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 listopada 2013 roku, sygn. akt: V CSK 544/12). Tym bardziej nie budzi wątpliwości, że jeżeli strona jest w procesie reprezentowana przez zawodowego pełnomocnika, zastrzeżenie złożone przez niego do protokołu w trybie art. 162 k.p.c. jest skuteczne wówczas, gdy wskazuje, jakie przepisy postępowania zostały naruszone (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 sierpnia 2006 r. V CSK 237/06). Celem bowiem unormowania art. 162 k.p.c. jest to, by sąd mógł usunąć skutki naruszenia przepisów postępowania. Skutek utraty uprawnienia do powoływania się na uchybienia przepisom postępowania występuje także wtedy, gdy wprawdzie zastrzeżenie zostało wpisane do protokołu, lecz jego treść nie spełnia wymogów należytego zwrócenia uwagi sądu na uchybienia proceduralne, wyżej wskazane. Tymczasem w niniejszej sprawie profesjonalny pełnomocnik powoda złożył wprawdzie zastrzeżenie z art. 162 kpc co do oddalenia przedmiotowego wniosku dowodowego, lecz w żaden sposób go nie uzasadnił i nie wskazał też jakie przepisy miał naruszyć Sąd Okręgowy tą decyzją procesową.

Zastrzeżenie to nie może być zatem uznane za skuteczne i w konsekwencji powód nie może powoływać się w środku odwoławczym na zarzucane uchybienie.

W niniejszej sprawie Sąd Okręgowy nie miał też obowiązku uwzględnienia wniosku powoda o otwarciu zamkniętej rozprawy na mowo.

Rozprawa powinna być otwarta na nowo, jeżeli istotne okoliczności ujawniły się dopiero po jej zamknięciu. Strona wnioskująca o otwarcie na nowo zamkniętej rozprawy (czy też zarzucająca w apelacji sądowi I instancji zaniechanie uwzględnienia wniosku w tym zakresie) musi wykazać więc, że dopiero po zamknięciu rozprawy ujawniły się (stały się jej wiadome) okoliczności istotne dla rozstrzygnięcia. W przepisie tym chodzi o fakty nowe - jakościowo różne od wcześniej istniejących lub o okoliczności już wcześniej zaistniałe, ale które uległy zmianie po zamknięciu rozprawy. Tak więc zmiana może polegać na powstaniu całkiem nowych okoliczności obok już istniejących, lub na modyfikacji wcześniej istniejących. Nie uzasadnia żądania otwarcia rozprawy na nowo jedynie stwierdzenie potrzeby dodatkowego odniesienia się lub powołania dowodów w związku ze stanowiskiem przedstawionym przez stronę przeciwną na rozprawie, jeśli potrzeba ta nie opiera się o okoliczności mające cechę nowości w przedstawionym wyżej rozumieniu.

Tymczasem w niniejszej sprawie strona powodowa we wniosku o otwarciu rozprawy na nowo nie powołała się na żadne nowe okoliczności i jedynie zgłosiła wnioski dowodowe, które mogła zgłosić już w odpowiedzi na zobowiązanie pełnomocnika powoda z dnia 10.10.2016r. do złożenia wszelkich twierdzeń i wniosków pod rygorem skutków z art. 207 § 6 kpc.

Sąd Apelacyjny nie uwzględnił wniosków dowodowych powoda złożonych w toku postępowania apelacyjnego, gdyż stosownie do powyższych wskazań fachowo reprezentowany powód mógł złożyć takie wnioski już w postępowaniu przed Sądem Okręgowym.

Sąd Apelacyjny nie uwzględnił też wniosku powoda o odroczenie rozprawy apelacyjnej z dnia 14.01.2020r., który powód motywował zamiarem osobistego uczestnictwa w tym posiedzeniu.

Jednak powód przedłożył wystawione przez lekarza sądowego zaświadczenie, z którego wynika, że jest trwale niezdolny do stawiennictwa w sądzie.

Powód był na tej rozprawie reprezentowany przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu.

Wcześniej powód dwukrotnie wypowiadał pełnomocnictwo ustanowionym dla niego adwokatom z urzędu przez co zaistniała konieczność odroczenia rozpraw apelacyjnych.

Nie było też podstawy do zawieszenia postępowania apelacyjnego z uwagi na chorobę powoda.

Taka okoliczność nie stanowi ustawowej przesłanki zawieszenia postępowania, a jak już wyżej wskazano interesy powoda reprezentuje ustanowiony dla niego radca prawny z urzędu.

Wobec powyższego Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. orzekł jak w punkcie 1 wyroku.

Mając na uwadze sytuację materialną oraz stan zdrowia powoda odstąpiono od obciążenia go kosztami postępowania apelacyjnego(art. 102 kpc w zw. z art. 391 § 1 kpc - pkt 3 wyroku).

Ustanowionym dla powoda w postępowaniu apelacyjnym pełnomocnikom z urzędu przyznano w punkcie 2 wyroku wynagrodzenia w wysokości po 4.428 zł brutto, o czym orzeczono na podstawie § 8 pkt 7 w zw. z § 16 ust. 1 pkt. 2 w zw. z § 4 ust. 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu oraz § 8 pkt 7 w zw. z § 16 ust. 1 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3.10.2016r. sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu.

Skoro pełnomocników było dwóch, to każdemu z nich przyznano połowę właściwej stawki wynagrodzenia.

Ewa Staniszevska Mikołaj Tomaszewski Jacek Nowicki